https://teluguislam.net

అజ్ఞాన కాలంనాటి అరబ్బుల సామాజిక తీరుతెన్నులు

ఆనాటి అరేబియా ద్వీపం యొక్క రాజకీయ, ధార్మిక పరిస్థితులను చర్చించుకున్న తరువాత ఇప్పుడు అక్కడి సామాజిక, ఆర్థిక మరియు నైతిక పరిస్థితులు ఎలా ఉండేవో క్లుప్తంగా తెలుసుకుందాం.

సామాజిక పరిస్థితులు

అరేబియా జనసంఖ్య వివిధ వర్గాల కలగాపులగం. ప్రతి వర్గం పరిస్థితి, ఇంకో వర్గం పరిస్థితి కంటే భిన్నంగా ఉండేది. ఉన్నత వర్గంలోని స్త్రీ పురుషుల నడుమగల సంబంధ బాంధవ్యాలు చెప్పుకోదగినంత ఆధునికంగా ఉండేవి. స్త్రీకి ఆ సమాజంలో చాలా మట్టుకు స్వాతంత్ర్యం ఉండేది. ఆమె సలహాను పాటించడం జరిగేది. ఒక్కోసారి ఆమె సంరక్షణ, గౌరవం విషయంలో యుద్ధాలు కూడా జరిగేవి. అరబ్బులకు తమ శౌర్యప్రతాపాలను చాటుకోవడం అంటే మహా ఇష్టం. దీనికోసం ఓ అరబ్బు వ్యక్తి తన కీర్తిని చాటుతూ స్త్రీనే సంబోధించే వాడు. అప్పుడప్పుడు స్త్రీ అనుకుంటే తెగలన్నిటిని సంధి కోసం ఏకత్రం చేయగలిగేది. కావాలంటే తన ఒక్క సైగపై యుద్ధ జ్వాలలు రగిల్చి రక్తపాతం జరిగేటట్లు కూడా ప్రవర్తించేది. ఏది ఏమైనప్పటికీ, పురుషుడే కుటుంబానికి పెద్దగా తలచబడేవాడు. అతని మాటే తీర్పు. ఈ వర్గంలో స్త్రీ పురుషుల సంబంధం నికాహ్ (వివాహం) ద్వారా ఏర్పడేది. ఈ నికాహ్‌ను స్త్రీ సంరక్షకులు తమ చేతుల మీదనే జరిపేవారు. సంరక్షకుడు లేకుండా ఏ స్త్రీ అయినా తాను సొంతంగా నికాహ్ చేసుకోవడానికి వీల్లేదు.

ఓ వైపు ఉన్నత తరగతి పరిస్థితి ఇలా ఉంటే, మరో వైపు ఇతర తరగతుల్లో స్త్రీ పురుషుల విచ్చలవిడి కలయికకు సంబంధించిన అనేక పద్ధతులు కూడా ఉండేవి. ఈ కలివిడితనానికి అశ్లీలం, వ్యభిచారం తప్ప మరో పేరు పెట్టడానికి వీల్లేదు. హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అ.) కథనం ప్రకారం, అజ్ఞాన

https://teluguislam.net

కాలంలోని అరబ్బుల్లో నికాహ్ (వివాహం)కు సంబంధించిన రకాలు నాలుగు. ఒకటి, నేడు సాధారణంగా అమలులో ఉన్న ఆచారం. ఇది, ఓ వ్యక్తి మరో వ్యక్తికి అతని సంరక్షణలో ఉన్న అమ్మాయిని వివాహం చేసుకుంటానని కబురు పంపడం. అతని ఈ సంబంధం స్వీకరించబడినప్పుడు ఆ వ్యక్తి మహర్ (స్త్రీ ధనం) చెల్లించి ఆ అమ్మాయిని పెళ్ళాడేవాడు. రెండవ రకం వివాహం ఎలా జరిగేదంటే, రుతుస్రావం నుండి పరిశుద్ధత పొందిన స్త్రీని, ఆమె భర్త ఫలానా వ్యక్తి దగ్గరకు పంపిస్తూ, ఈమె మర్మాంగాన్ని పొందమని (అంటే ఈమెతో వ్యభిచరించమని) చెప్పి పంపేవాడు. భర్త మాత్రం ఆ వ్యక్తి ద్వారా ఆమె గర్భం దాల్చింది అని తెలిసేటంత మట్టుకు ఆమెకు దూరంగా ఉండేవాడు. నెలలు నిండిన తరువాత భర్త అనుకుంటే ఆమెతో సంభోగించేవాడు. ఇలా చేయడానికి కారణం పుట్టబోయే బిడ్డ యోగ్యుడుగా ఉండాలన్నదే. ఈ రకం నికాహ్ 'నికాహె ఇస్తైబ్‌జా'గా పిలువబడేది (దీన్నే భారత దేశంలో నియోగ్ అంటారు). నికాహ్‌కు సంబంధించిన మూడవ రకం, పది మంది పురుషులకు తక్కువ సంఖ్యగల ఓ సమూహం ఓ చోట చేరేది. అందరూ ఒకరి తరువాత మరొకరు ఆ స్త్రీతో సంభోగించేవారు. ఆ స్త్రీ గర్భవతి అయి శిశువు జన్మించగా ప్రసవం అయిన కొన్ని రోజుల తరువాత అందరినీ పిలువనంపేది. అందరూ తప్పనిసరిగా అక్కడ చేరాలన్న నిబంధన ఉన్నందున వారంతా ఆమె దగ్గర చెప్పిన సమయానికి వచ్చి చేరేవారు. ఆ తరువాత ఆమె వారితో, జరిగిన విషయం మీకందరికి తెలిసినదే. నా గర్భం నుండి జన్మించిన ఈ బిడ్డ మీలోని ఓ ఫలానా వ్యక్తి బిడ్డ అని వారిలోని ఓ వ్యక్తి పేరు చెప్పేది. ఆ బిడ్డ అతని సంతానంగా అందరూ గుర్తించేవారు.

నాలుగవ రకం వివాహం (నికాహ్)లో చాలా మంది కూడి ఒకే స్త్రీని సంభోగించేవారు. ఆమె తన వద్దకు వచ్చిన ఏ పురుషుణ్ణీ కాదనకపోయేది. ఇలాంటి స్త్రీలు కులటలు. ఈ రకం స్త్రీలు తమ ఇంటి ముందు, "ఇది ఫలానా వ్యభిచారిణి ఇల్లు, ఎలాంటి సంకోచం లేకుండా ఎవరైనా రావచ్చు" అని తెలియడానికి జెండాలు కట్టి ఉంచేవారు. ఇలాంటి స్త్రీ గర్భందాల్చి బిడ్డకు జన్మనిస్తే ఆమెతో వ్యభిచరించిన వారంతా ఆమె దగ్గరకు వచ్చి చేరేవారు. అప్పుడు ఓ ముఖసాముద్రికుణ్ణి (Physiognomist- ముఖ లక్షణములను బట్టి తండ్రి ఎవరో నిర్ణయించేవాడు) పిలిపించేవారు. అతను తన అంచనా ప్రకారం

https://teluguislam.net

ఆ బిడ్డను అందులోని ఓ వ్యక్తికి అంటగట్టేవాడు. ఆ తరువాత ఆ బిడ్డ అతని బిడ్డగానే చెలామణి అయ్యేది. అతడు ఆ తీర్పును తప్పకుండా శిరసావహించ వలసిందే. అల్లాహ్, ముహమ్మద్ (స)ను ప్రభవింపజేసిన తరువాత అజ్ఞాన కాలంనాటి ఈ రకం నికాహ్‌లన్నీ రద్దు చేయబడ్డాయి. కేవలం నేడు ఆచరణలో ఉన్న ఒక్క నికాహ్ మాత్రమే మిగిలి ఉంది.[1]

అరేబియాలో స్త్రీ పురుషుల సంబంధాలకు చెందిన రకాలు కొన్ని ఖడ్గం, బరిశె మొనల నీడన ఉనికిలోనికి వచ్చేవి. అంటే తెగల పోరాటాల సందర్భంలో విజయం పొందిన తెగ, ఓడిపోయిన తెగల స్త్రీలను ఖైదు చేసి తన భార్యలుగా చేసుకోవడం అన్నమాట. అయితే, అలాంటి స్త్రీలకు జన్మించిన సంతానం జీవితాంతం దాన్ని అవమానంగానే భావించేది.

అజ్ఞాన కాలంలో ఎలాంటి పరిమితి లేకుండా అనేక భార్యలను కలిగి ఉండడం పరిపాటి. స్వయాన ఒకే తల్లి గర్భంలో జన్మించిన అక్కచెల్లెళ్ళను సయితం భార్యగా చేసుకోవడంలో ఆనాడు తప్పులేదు. తండ్రి విడాకులివ్వగా లేదా మరణించగా కుమారుడు తన మారు తల్లిని నికాహ్ చేసుకునేవాడు. తలాక్ (విడాకులు)ఇచ్చే అధికారం కేవలం పురుషులదే. దానికి ఓ హద్దూపద్దూ అనేది లేకుండా ఉండేది.[2]

వ్యభిచారం అన్నిరకాల వర్గాల్లోను సర్వసామాన్యమై తారాస్థాయికి చేరుకుంది. ఏలాంటి వ్యక్తికిగాని, వర్గానికిగాని ఈ విషయంలో మినహాయింపే లేదు. అయితే కొందరు స్త్రీ పురుషుల ఔన్నత్య భావన వారిని ఈ పాపపంకిలంలో పడకుండా అడ్డుకునేది. అదేకాదు, స్వతంత్ర స్త్రీలు, బానిస స్త్రీలకంటే మెరుగ్గా ఉండేవారు. వ్యభిచారానికి అసలు మూలం కేవలం బానిస స్త్రీలే. అజ్ఞాన కాలపు అరబ్బు జాతి అధిక సంఖ్య ఈ పాపంలో పడినందుకు సిగ్గుపడేదే కాదు. కాబట్టి 'సునన్ అబూ దావూద్' వగైరా హదీసు గ్రంథాల్లోని కథనాల ప్రకారం, ఓ వ్యక్తి నిలబడి, "ఓ దైవప్రవక్తా (స)! ఫలానా వ్యక్తి నా కుమారుడు. నేను అజ్ఞాన కాలంలో అతని తల్లితో వ్యభిచరించాను" అని

---

1. సహీహ్‌బుఖారి, కితాబున్నికాహ్-2/769, అబూదావూద్; అధ్యాయం- వుజూ హున్ని కాహ్.
2. అబూ దావూద్, మూడు తలాకుల తరువాత తిరిగి భార్యను ఉంచుకోవడం, రెండు తలాకుల సమస్యకు సంబంధించిన వ్యాఖ్యాన గ్రంథాలు.

https://teluguislam.net

అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (స), ఇస్లాం ధర్మంలో ఇలాంటి ప్రశ్నలకు తావే లేదు. అజ్ఞాన కాలం నాటి విషయాలు ఇప్పుడు లేవు. ఇప్పుడు ఆ పిల్లవాని తల్లి ఎవరి భార్యో లేదా ఎవరి బానిసో ఆ పిల్లవాడు అతని కుమారునిగానే తల చడం జరుగుతుంది. వ్యభిచారానికి శిక్ష రాళ్ళే (అంటే రాళ్ళతో కొట్టి చంపడమే అన్నమాట). హజ్రత్ సఅద్ బిన్ అబీ వికాస్ (ర) మరియు 'అబ్దుల్లా జమ్అ' నడుమ, 'జమ్అ బానిస స్త్రీ కుమారుడు - అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ జమ్అ - గురించి వచ్చిన తగాదా గురించి అందరికీ తెలిసిందే.[3]

అజ్ఞాన కాలంలో తండ్రీకుమారుల సంబంధం కూడా భిన్నంగా ఉండేది. కొందరయితే, "మా సంతానం భూమిపై తిరగాడే మా గుండెలు" అని సగర్వంగా చెప్పుకునేవారు.

అయితే మరోవైపు కొందరు అవమానభారంగా భావించి లేదా దారిద్ర్య భయంతో ఆడపిల్లల్ని సజీవంగా పాతిపెట్టేసేవారు. పిల్లలను దారిద్ర్యభయం వల్ల చంపడమూ జరిగేది.[4] కాని ఈ కాఠిన్యం అందరిలోనూ ఉండేదనడం సరికాదు. కారణం ఏమిటంటే, అరబ్బులు తమ శత్రువుల నుండి రక్షణ కోసం ఇతరుల కంటే తమ సంతానంపైనే అధికంగా ఆధారపడి ఉండడం; ఈ విషయం వారికి బాగా తెలిసిన విషయం.

సొంత సోదరులు, అన్నదమ్ముల పిల్లలు, కుటుంబ సభ్యులు మరియు తమ తెగవారి నడుమగల సంబంధానికి వస్తే ఇవి బాగా పటిష్ఠంగా ఉండేవి. అరబ్బులు తమ తెగల కొమ్ముగాసే అలవాటు ఆధారంగానే జీవించేవారు. దాని కోసమే తమ ప్రాణాల్ని సయితం అర్పించేవారు. తెగల నడుమ పరస్పర సహాయ సహకారాలు, సామూహికతలు సంపూర్తిగా ఉండేవి. దీనికి కొమ్ము గాసే విధానం మరీ పదును పెట్టేది. నిజం చెప్పాలంటే, ఈ వెనుకేసుకు వచ్చే విధానం, సంబంధబాంధవ్యాలే వారి సామాజిక జీవితానికి ఆటపట్టుగా ఉండే దనడంలో సందేహం లేదు. "మీ సోదరుణ్ణి ఆదుకోండి, అతడు దౌర్జన్య పరుడైనా, దౌర్జన్యానికి గురి అయినా" అనే అర్థం వచ్చే సామెతనే అనుసరించే వారు. ఇస్లామ్ ఆవిర్భావం తరువాత ఇలాంటి సామెత అర్థాన్ని పూర్తిగా సంస్కరించడం జరిగింది. ఇస్లాం ధర్మం చేసిన సంస్కరణలో దౌర్జన్యపరునికి సహాయపడడమంటే అతణ్ణి దౌర్జన్యం చేయకుండా అడ్డుకోవడం అన్నమాట.

---

3. *సహీ బుఖారి-2/999, 1025, అబూ దావూద్-అల్‌వలదులిల్ ఫరాష్.*
4. *దివ్యఖుర్‌ఆన్-6-101, 16-58, 59; 17-31; 81-8.*

https://teluguislam.net

గౌరవం, నాయకత్వంలో ఒకరికంటే మరొకరు మించిపోయే ఆలోచన, అనేక మార్లు ఒకే వ్యక్తి ద్వారా ఉనికిలోనికి వచ్చిన తెగల నడుమ యుద్ధానికి కారణ భూతమయ్యేది. దానికి ఉదాహరణ ఔస్ మరియు ఖజ్‌రజ్, అబస్ మరియు జుబ్‌యాన్, ఇంకా బక్ర్ మరియు తగ్లబ్ వగైరా తెగల నడుమ సంభవించిన సంఘటనల్లో మనం చూడవచ్చు.

వివిధ తెగల నడుమ గల సంబంధ బాంధవ్యాల వ్యవహారానికొస్తే, ఇవి పూర్తిగా ముక్కచెక్కలై, వాటి శక్తినంతా మరో తెగతో పోరాడటంలోనే ఖర్చయి పోయేది. అయితే ధర్మం, మతం మరియు తాము స్వంతంగా ఏర్పరచుకున్న ఆచార సంప్రదాయాల సంగమం వల్ల ఏర్పడిన నమ్మకాల కారణంగా అప్పుడప్పుడు యుద్ధజ్వాలల్లోని తీవ్రత కొంత తగ్గుముఖం కూడా పట్టేది. కొన్ని సమయాల్లోనయితే పరస్పర స్నేహం, ప్రమాణ స్వీకారం, విధేయతా సూత్రాలపై తెగలన్నీ ఓ త్రాటిపై నడవడం కూడా కద్దు. అదే కాకుండా నిషిద్ధ మాసాలు వారి జీవనోపాధికి గొప్ప వరంగా పరిణమించేవి.

చెప్పొచ్చిందేమిటంటే, వారి సామాజిక పరిస్థితి మరీ అధ్వాన్నంగా ఉండి అజ్ఞానం ఎల్లెడలా రాజ్యం చేస్తుండేది. తాము ఏర్పరచుకున్న ఆచారాల్లో నిండా మునిగి పశువుల్లా జీవనం గడిపేవారు. స్త్రీ ఓ వ్యాపార వస్తువు. కొన్ని సమయాల్లో స్త్రీల ఎడల మట్టి, రాళ్ళ కంటే నీచంగా ప్రవర్తించడం జరిగేది. జాతుల పరస్పర సంబంధాలు బలహీనమై ఉండడమే కాదు, విచ్ఛిన్నమైపోయి ఉండేవి కూడా. పాలకుల ఆశయం కేవలం ప్రజలను పీడించి వసూలు చేసిన ధనార్జనతో తమ బొక్కసాలు నింపడం, శత్రువులతో యుద్ధానికీ ప్రజలను యుద్ధారంగాల్లోనికి పంపించడం మట్టుకే పరిమితమై ఉండేది.

ఆర్థిక పరిస్థితి

ఆర్థిక పరిస్థితి, సామాజిక పరిస్థితిని అనుసరించేది. అరబ్బుల ఉపాధిపై దృష్టిని సారిస్తే తప్ప దీన్ని అంచనావేయలేము. వ్యాపారమే వారి జీవనోపాధికి, భృతికి ప్రధానమైన మార్గం గనక వ్యాపార మార్గాల్లో శాంతి వాతావరణం నెల కొంటే తప్ప ఇది సాధ్యమయ్యే విషయం కాదని అందరికీ తెలుసు. అరేబియా పరిస్థితి ఏమిటంటే; కేవలం నిషిద్ధ మాసాల్లోనే, ఉక్కాజ్, జిల్‌మజాజ్ మరియు మజిన్నా పేరుగల సంతలు అరేబియాలో పెట్టడం జరిగేది.

https://teluguislam.net

పరిశ్రమల విషయానికొస్తే, అరబ్బులు ఈ రంగంలో ప్రపంచం మొత్తం లోనూ వెనుకబడి ఉండేవారు. బట్టలు నేయడం, చర్మానికి పదనుపెట్టడం (Tanning) లాంటి కొన్ని పరిశ్రమలున్నా, చాలా మట్టుకు అవి యమన్, హీరా మరియు సిరియాకు పొరుగున ఉన్న అరేబియా ప్రాంతాల్లోనే ఉండేవి. అయితే అరేబియా మధ్యభాగంలో మాత్రం వ్యవసాయం, పశుపోషణ కొంతవరకు జరిగేది. అరబ్బు స్త్రీలందరూ నూలు వడికేవారు. అయితే వీరి కష్టం అంతా యుద్ధాలు, పోరాటాలకు సమిధగా మారేది. ఆకలి, దారిద్ర్యం అరేబియాలో రాజ్యమేలుతుండడం మూలంగా ప్రజలు తాము రోజూ తొడిగే దుస్తులు సైతం పొందలేకపోయేవారు.

నైతిక విలువలు

అజ్ఞాన కాలపు అరబ్బుల్లో నీచపు అలవాట్లు, భ్రష్టు భావాలు, అవివేకం మరియు స్థిరబుద్ధికి భిన్నమైన చేష్టలు ఉండివుండడం నిర్వివాదాంశం. అయితే వారిలో కొన్ని నైతిక విలువలు కూడా ఉండేవి. వాటిని గమనించిన ఏ వ్యక్తి అయినా ముక్కుపై వ్రేలు వేసుకోకమానడు. ఉదాహరణకు కొన్ని :

1. దాతృత్వం : ఈ సుగుణం అజ్ఞాన అరబ్బులందరిలోనూ కానవచ్చేది. ఈ దాతృత్వ గుణంలో ఒకరికంటే మరొకరు మించిపోయే ప్రయత్నం చేసేవారు. అరేబియా కవన సాహిత్యంలోని సగానికిపైగా పద్యపాదాలు ఈ దాతృత్వంతో నిండిపోయినందుకు వారు గర్వించేవారు. ఈ దాతృత్వం పునాదులపైనే ఒకరు తన గురించి గొప్పలు చెప్పుకుంటే మరొకడు ఇంకొకరి దాతృత్వాన్ని శ్లాఘించే వాడు. తీవ్రమైన చలి, పస్తుల కాలంలో ఎవరైనా అతిథి ఇంటికి వస్తే ఆ గడ్డుకాలంలోనూ దాతృత్వపు భావన పెల్లుబికి ఆ ఇంటి యజమాని, తన కుటుంబానికి జీవనాధారంగా ఉన్న ఏకైక పెంటి ఒంటెను జిబహ్ చేసి ఆతిథ్యమిచ్చేవాడు. ఈ ఔదార్యం ఫలితంగానే వారు పెద్ద పెద్ద రక్తపరిహారాలను, జరిమానాలను, ఆర్థిక భారాలను నెత్తికేసుకునేవారు. ఇలా ప్రజలను వినాశనం, రక్తపాతం నుండి రక్షించి ఇతర ధనవంతులు, సర్దారులను తలదన్నినట్లుగా గర్వించేవారు.

ఈ ఔదార్య భావన ఫలితంగానే వారు మద్యపానంపై విర్రవీగేవారు. మద్యపానం గర్వించదగిన విషయం కాదు అని వారికి తెలిసినా, అది ఔదార్యాన్ని, దాతృత్వాన్ని సులభతరం చేస్తుందని వారి నమ్మకం. ఎందుకంటే,

https://teluguislam.net

నిషా మత్తులో సంపదను నీళ్ళప్రాయంగా దానమివ్వడం మనిషికి అంత కష్టంగా అనిపించకపోవడమే. కాబట్టి వీరు ద్రాక్ష చెట్టును ఔదార్యంగాను, ద్రాక్ష సారాయిని 'బిన్తుల్ కరమ్' (ఔదార్యజనితం)గాను భావించేవారు. అజ్ఞాన కాలపు కవనాల్లో ఈ ఔదార్యగుణం, పొగడ్త, స్వోత్కర్ష, ఔన్నత్యాన్ని చాటే ఓ అధ్యాయంగా కనబడుతుంది. 'అంత్రా బిన్ షద్దాద్ అబసీ' తన గ్రంథం 'ముఅల్లకా'లో ఈ అర్థం వచ్చే పద్యపాదాలను ఉటంకించాడు.

"మధ్యాహ్న తీవ్రత తగ్గిన తరువాత, నేను నా ఎడమ వైపున ఉన్న గాజు సీసాలో, సీలు చేయబడిన పసుపు రంగు గల పరిశుభ్రమైన మధువును సేవించాను. దాన్ని త్రాగినప్పుడల్లా నా సంపదను వెదజల్లుతాను. అయినా నా మర్యాదకు ఎలాంటి భంగం కలుగదు. మత్తు దిగినా, నేను దానం చేయడంలో వెనుకాడను. నా నైతికత, నా ఔదార్యం ఎలాంటిదో మీ అందరికీ తెలుసు."

వారు జూదమూ ఆడేవారు. ఇదీ ఆ ఔదార్యగుణ ఫలితమే. అది కూడా దానధర్మాలు చేసే ఓ మార్గమని తలచేవారు. జూదమాడే వారికి వచ్చిన లాభం నుండి మిగిలినదంతా నిరుపేదలకు పంచిపెట్టడం జరిగేది. అందుకే దివ్యఖుర్ఆన్, సారాయి, జూదపు ప్రయోజనాన్ని నిరాకరించకుండా ఇలా సెలవిచ్చింది.

وَإِثْمُهُمَآ أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا ۗ

"ఈ రెంటి పాపం వాటి నుండి వచ్చే లాభం కంటే అధికం" (2-219)

2. మాటకు కట్టుబడి ఉండటం: ఇది కూడా అజ్ఞాన కాలపు అరబ్బుల్లోని నైతిక సుగుణాల్లో ఒకటి. ప్రమాణం అంటే వారి దృష్టిలో ధర్మం లాంటిది. సతతం దానికి కట్టుబడి ఉండేవారు. ఈ మార్గంలో తమ సంతానం యొక్క ప్రాణాలు పోయినా, ఇల్లు గుల్లయిపోయినా వారికి తక్కువే. దీన్ని అర్థం చేసుకోవాలంటే, హానీ బిన్ మస్ఊద్ షైబానీ, సమూఆయిల్ బిన్ ఆద్ లేదా హాజిబ్ బిన్ జరారహ్ సంఘటనలు చాలు.

3. ఆత్మాభిమానం: ఆత్మాభిమానై ఉండడం, దౌర్జన్యం, పీడనను సహించకపోవడం కూడా అజ్ఞానపు నైతిక విలువల్లో ఒకటి. దీని కారణంగా వారిలో శౌర్యం, ఆత్మాభిమానం హద్దుమీరిపోయి ఉండేది. వెంటనే రోషపూరితులయ్యేవారు. అవమానకరమని అనిపించే చిన్ని చిన్న విషయాల్లో సయితం కత్తులు దూసి నిలబడేవారు. రక్తపాతం కూడా జరిగేది. ఈ మార్గంలో వారికి

https://teluguislam.net

ప్రాణం అంటే లెక్కే ఉండేది కాదు.

4. సంకల్ప సాధన: అజ్ఞాన అరబ్బులు ఓ పనిని గౌరవప్రదమైనది, కీర్తిదాయిని అని అనుకుంటే దాన్ని సాధించడానికి తమ ప్రాణాలను సయితం పణంగా పెట్టి దాన్ని సాధించడానికి ప్రయత్నం చేసేవారు. అది వారిలోని ఓ ప్రత్యేకత.

5. సహనం, సంయమనం: ఇది కూడా అజ్ఞాన అరబ్బుల్లో ఉండిన శ్లాఘనీయ ప్రత్యేకత. అయితే ఇది వారి మితిమీరిన శౌర్యపరాక్రమాలు మరియు ఎల్లవేళలా యుద్ధాలలోపాల్గొనడం వల్ల బయటకు కానవచ్చేది కావు.

6. ఎడారి దేశదిమ్మరుల నిరాడంబరత: అంటే నాగరికత, కల్మషాలు, ఎత్తుగడలు తెలియకపోవడం. దీని ఫలితంగా వారిలో సత్యం, నీతి, నిజాయితి చోటుచేసుకొని ఉండడం. మోసం, దగా, మాటను జవదాటడం అంటే అసహ్యించుకునేవారు.

అరేబియా ద్వీపానికి మిగతా ప్రపంచంతోగల భౌగోళిక సంబంధ బాంధవ్యాలే కాకుండా అరబ్బుల్లోని ఈ నైతిక విలువల కారణంగానే మానవాళి నాయకత్వానికి మరియు దైవదౌత్య భారం మోయడానికే ఈ జాతిని ఎన్నుకోవడం జరిగిందేమో అని మేము అనుకుంటున్నాం. ఎందుకంటే ఈ నైతిక విలువలు కొన్ని సందర్భాల్లో కల్లోలాన్ని, అశాంతిని రేకెత్తించడానికి కారణభూతమై అప్పుడప్పుడు భయంకర సంఘటనలు కూడా చోటుచేసుకునేవి. అయితే స్వతహాగా ఇవి చాలా అమూల్యమైన నైతిక విలువలు. కొంత సంస్కరణతో మానవ సమాజానికి ప్రయోజనకరమైనవిగా మారడానికి ఆస్కారముంది. ఈ కార్యాన్నే ఇస్లామ్ ధర్మం నిర్వహించగలిగింది.

బహుశా ఈ నైతికతల్లో మాటకు కట్టుబడి ఉండడం అనే సుగుణం తరువాత ఆత్మాభిమానం, దాని దృఢత్వం; సంకల్పసాధన అతి విలువైనవి, ప్రయోజనకరమైనవి. కారణం, ఈ ప్రచండ శక్తి, సంకల్పశుద్ధి, సంకల్పసాధన లేకుండా అరాచకాన్ని, కల్లోలాన్ని అంతమొందించి న్యాయ వ్యవస్థను పునరుద్ధరించడం సాధ్యం కాకపోయేది.

అజ్ఞాన అరబ్బుల్లో మరికొన్ని సుగుణాలు కూడా ఉండేవి కాని వాటిని వివరించడం ఇక్కడ అనవసరం.